Lietas Nr. C28316216
Lietas arhīva Nr. C-3162-16/4

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā, 2016. gada 12. decembrī

Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas tiesnese V.Vjatere, rakstveida procesā izskatīja civillietu AS "4finance" maza apmēra prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa.

2016.gada 17.augustā AS "4finance" (turpmāk tekstā – Prasītājs) cēlusi tiesā maza apmēra prasību pret /pers. A/ (turpmāk tekstā – Atbildētājs) par naudas piedziņu.

Ar Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas tiesneses 2016.gada 23.augusta lēmumu AS "4finance" prasības pieteikums pieņemts un ierosināta civillieta.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2013.gada 24.decembrī Atbildētājs veica reģistrāciju Prasītāja interneta mājas lapā www.smscredit.lv, norādot nepieciešamās ziņas par sevi un no sava Prasītāja mājas lapā www.smscredit.lv izveidotā lietotāja konta nosūtīja pieteikumu SMScredit.lv kredīta 284,57 *euro* apmērā saņemšanai.

2013.gada 26.decembrī Atbildētājs prasītājam aizņēmēja reģistrācijas komisijas maksu 0,01 Ls apmērā no Atbildētāja AS "Swedbank" reģistrētā norēķinu konta uz Prasītāja AS "Swedbank" reģistrēto norēķinu kontu. Pēc iepriekšminēto darbību veikšanas, starp Prasītāju un Atbildētāju tika noslēgts SMScredit.lv Kredītlīnijas līgums Nr.632472.

Pēc līguma noslēgšanas, kredīta pieprasījums tika apstrādāts un pieņemts lēmums par pieprasītās kredīta summas piešķiršanu Atbildētājam. Pieprasītā kredīta summa 284,57 *euro* (Ls 200) apmērā nekavējoties tika pārskaitīta uz Atbildētāja AS "Swedbank" reģistrēto norēķinu kontu, tādējādi, Atbildētājam tika izsniegts SMScredit.lv kredīts Nr.632472001 284,57 *euro* apmērā ar kredīta summas atmaksas termiņu līdz 2014.gada 25.janvārim.

2014.gada 28.janvārī, 2014.gada 1.februārī, 2014.gada 7.februārī un 2014.gada 15.februārī Atbildētājs veica kredīta summas atmaksas termiņa pagarinājumus, tādā veidā pagarinot kredīta summas atmaksas termiņu līdz 2014.gada 1.martam.

Ņemot vērā, ka pielīgtajā termiņā Atbildētājs neveica ne izsniegtā kredīta apmaksu, ne kredītlīnijas atmaksas termiņa pagarināšanas komisijas maksas apmaksu saskaņā ar līguma noteikumu 8.3.punktu, tad saskaņā ar līguma 10.1.1. punktu, sākot ar 2014.gada 2.martu Atbildētājam tika aprēķināti nokavējuma procenti 0,755 apmērā no kopējās kavēto maksājumu summas par katru kavējuma dienu.

2014.gada 7.martā Prasītāja pārstāvis sazinājās ar Atbildētāju un Atbildētājs informēja, ka 2014.gada 7.martā veiks visa parāda apmaksu vai veikts kredītlīnijas atmaksas termiņa pagarināšanas komisijas maksas apmaksu.

Tā kā 2014.gada 7.martā Atbildētājs neveica ne parāda apmaksu, ne kredītlīnijas atmaksas termiņa pagarināšanas komisijas maksas apmaksu, tad 2014.gada 11.martā Prasītāja pārstāvis atkārtoti sazinājās ar Atbildētāju un Atbildētājs informēja, ka 2014.gaad 13.martā veiks visa parāda apmaksu vai veikts kredītlīnijas atmaksas termiņa pagarināšanas komisijas maksas apmaksu.

Ņemot vērā, ka Atbildētājs labprātīgi neveica maksājumus, tad 2014.gada 2.aprīlī Prasītājs uz Atbildētāja deklarēto dzīvesvietas adresi un reģistrācijas laikā norādīto elektroniskā pasta adresi nosūtīja atgādinājuma vēstuli, lūdzot līdz 2014.gada 17.aprīlim izpildīt savas maksājuma saistības, kas sastāv no kredīta summas 284 *euro* apmērā un nokavējuma procentiem 68,16 *euro* apmērā.

2014.gada 3.maijā Prasītājs uz Atbildētāja deklarēto dzīvesvietas adresi un reģistrācijas laikā norādīto elektroniskā pasta adresi nosūtīja pirmstiesas brīdinājuma vēstuli, lūdzot līdz 2014.gada 18.maijam izpildīt savas maksājuma saistības 416,63 *euro* apmērā, kas sastāv no kredīta summas 284,57 *euro* un nokavējuma procentiem 132,06 *euro* apmērā.

2014.gada 30.maijā ar Atbildētāju tika panākta vienošanās par maksājuma parāda daļēju dzēšanu 50 *euro* apmērā līdz 2014.gada 3.jūnijam, pēc kura veikšanas tiks izveidots parāda apmaksas grafiks par atlikušo summu.

Ņemot vērā, ka Atbildētājs labprātīgi neveica maksājumus, kā arī, pamatojoties uz Prasītāja 2014.gada 2.aprīlī nosūtīto atgādinājuma vēstuli un Prasītāja 2014.gada 3.maijā nosūtīto pirmstiesas brīdinājuma vēstuli, tad 2014.gada 25.jūnijā Prasītājs nodeva Atbildētāja parādu ārpustiesas atgūšanai SIA "Julianus Inkasso Latvija". Realizējot parāda ārpustiesas atgūšanu, SIA "Julianus Inkasso Latvija" neizdevās panākt vienošanos ar Atbildētāju par saistību izpildi saskaņā ar 2013.gada 24.decembrī noslēgtā kredītlīnijas līguma Nr.632472 ietvaros izsniegto kredītu Nr.632472001.

Ņemot vērā, ka Atbildētājs labprātīgi neveica maksājumus, pamatojoties uz Prasītāja 2014.gada 2.aprīlī nosūtīto atgādinājuma vēstuli un Prasītāja 2014.gada 3.maijā nosūtīto pirmstiesas brīdinājuma vēstuli un SIA "Julianus Inkasso Latvija" realizētajām parāda ārpustiesas atgūšanas darbībām, tad 2014.gada 15.oktobrī Prasītājs uz Atbildētāja deklarēto dzīvesvietas adresi un reģistrācijas laikā norādīto elektroniskā pasta adresi, nosūtīja vēstuli ar piedāvājumu pilnībā dzēst aprēķinātos nokavējuma procentus 283,29 *euro* apmērā, ja līdz 2014.gada 30.oktobrim Atbildētājs izpildīs savas maksājuma saistības 284,57 *euro* apmērā, kas sastāv no kredīta summas 284,57 *euro* apmērā.

Ņemot vērā, ka Atbildētājs labprātīgi neveica maksājumus, 2014.gada 11.decembrī Prasītājs nodeva Atbildētāja parādu ārpustiesas atgūšanai SIA "Paus Konsults". Realizējot parāda ārpustiesas atgūšanu, SIA "Paus Konsults" neizdevās panākt vienošanos ar Atbildētāju par saistību izpildi saskaņā ar 2013.gada 24.decembrī noslēgtā kredītlīnijas līguma Nr.632472 ietvaros izsniegto kredītu Nr.632472001.

Tā kā Atbildētājs labprātīgi neveica maksājumus, pamatojoties uz Prasītāja nosūtītajām atgādinājuma vēstulēm un SIA "Julianus Inkasso Latvija" un SIA "Paus Konsults" realizētajām parāda ārpustiesas atgūšanas darbībām, tad 2015.gada 11.jūnijā Prasītājs uz Atbildētāja deklarēto dzīvesvietas adresi un reģistrācijas laikā norādīto elektroniskā pasta adresi, nosūtīja vēstuli ar piedāvājumu daļēji dzēst aprēķinātos nokavējuma procentus, ja līdz 2015.gada 26.jūnijam Atbildētājs izpildīs savas maksājuma saistības 355,70 *euro* apmērā, kas sastāv no kredīta summas 284,57 *euro* apmērā un nokavējuma procentiem 71,13 *euro* apmērā.

2015.gada 7.oktobrī Prasītājs uz Atbildētāja deklarēto dzīvesvietas adresi un reģistrācijas laikā norādīto elektroniskā pasta adresi, nosūtīja

atkārtotu vēstuli ar piedāvājumu daļēji dzēst aprēķinātos nokavējuma procentus, ja līdz 2015.gada 17.oktobrim Atbildētājs izpildīs savas maksājumu saistības 312,90 *euro* apmērā, kas sastāv no kredīta summas 284,57 *euro* apmērā un nokavējuma procentiem 71,33 *euro* apmērā.

Ņemot vērā, ka Atbildētājs labprātīgi neveica maksājumus, pamatojoties uz Prasītāja nosūtītajām vēstulēm, kā arī parāda piedziņas uzņēmumu veiktajām piedziņas darbībām, 2016.gada 31.martā Prasītājs uz Atbildētāja deklarēto dzīvesvietas adresi un reģistrācijas laikā norādīto elektroniskā pasta adresi, nosūtīja pirmstiesas brīdinājuma vēstuli, lūdzot līdz 2016.gada 10.aprīlim izpildīt savas maksājuma saistības 567,86 *euro* apmērā, kas sastāv no kredīta summas 284,57 *euro* apmērā un nokavējuma procentiem 283,29 *euro* apmērā.

Prasītājs lūdz tiesu:

- Piedzīt no Atbildētāja par labu Prasītājam parādu 567,86 *euro* apmērā, kas sastāv no pamatparāda 284,57 *euro* un nokavējuma procentiem 283,29 *euro*;
- Piedzīt no Atbildētāja tiesāšanās izdevumus;
- Apstiprināt Prasītāja tiesības saņemt likumiskos 6% no neapmaksātās pamatsummas par laiku no lietas izskatīšanas dienas līdz sprieduma izpildei.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1., 5., 1587., 1759.panta 1.punktu, 1652., 1652.panta trešo daļu, 1753., 1756., 1765., 1934., 1943., 1946.pantu.

Prasītājs norādījis, ka nevēlas uzklausīšanu tiesas sēdē.

Atbildētājam atbilstoši Civilprocesa likuma 250^{21}.panta prasībām 2016.gada 25.augustā nosūtīts prasības pieteikums un paskaidrojuma veidlapas uz deklarēto dzīvesvietu. Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{22}panta prasībām Atbildētājam izskaidrotas procesuālās tiesības, kā arī tas, ka lietu izskatīs tiesnese V.Vjatere, izskaidrotas noraidījuma tiesības un kārtība.

Pēc prasības pieteikuma noraksta nosūtīšanas Atbildētājs rakstveida paskaidrojumus nav sniedzis, iebildumus nav cēlis, lūgumus nav pieteicis. Atbildētājam nosūtītā tiesas korespondence saņemta atpakaļ tiesā.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 56.panta piektajai daļai tiesas dokumentus fiziskajai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildu adrese, — pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu. Ievērojot, ka Atbildētājam rakstiski paziņots par lietas izskatīšanu rakstveida procesā 2016.gada 12.decembrī un par iespēju saņemt sprieduma norakstu sākot ar minēto datumu, nosūtot paziņojumu uz personas deklarēto dzīvesvietas adresi uzskatāms, līdz ar ko uzskatāms, ka tiesa par lietas izskatīšanas laiku un vietu paziņojusi likumā noteiktā kārtībā.

Civilprocesa likuma 250.^{18} pants nosaka, ka lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata prasības tiesvedības kārtībā pēc vispārējiem noteikumiem, ievērojot Civilprocesa likuma 30.^{3} nodaļā „Lietas par maza apmēra prasībām" paredzētos izņēmumus.

Civilprocesa likuma 250.^{25} panta otrā daļa nosaka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā. Lūgums skatīt lietu mutvārdu procesā tiesā nav saņemts.

Noraidījums tiesnesei līdz nolēmuma pieņemšanai nav iesniegts.

Motīvu daļa

Tiesa, pārbaudījusi un izvērtējusi lietas materiālus, uzskata, ka prasība ir apmierināma daļēji šādu apstākļu dēļ.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa nosaka, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Savukārt Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa nosaka, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Atbildētājs nav izmantojis savas Civilprocesa likuma 74.pantā paredzētās tiesības – nav sniedzis paskaidrojumus, nav cēlis iebildumus pret prasību un nav apstrīdējis prasības pieteikumā minētos faktus, līdz ar to secināms, ka viņam nav pamatotu iebildumu pret prasību.

No lietas materiāliem redzams, ka starp pusēm noslēgts Kredītlīnijas līgums Nr.632472, saskaņā ar kuru Atbildētājam izsniegts aizdevums Ls 200 (284,57 *euro*) apmērā, nosakot kredītlīnijas summas lietošanas termiņu 2014.gada 25.janvārim. Tiesa, pārbaudot lietas materiālos esošo līgumu, secina, ka puses ir vienojušās par darījuma būtiskajām sastāvdaļām, ar nolūku savstarpēji saistīties un saskaņā ar Civillikuma 1533.pantu šis līgums uzskatāms par galīgi noslēgtu un atzīstams par tiesīgu.

Prasītājs ir izpildījis savas saistības, savukārt Atbildētājs nav pildījis savas saistības pilnā apmērā, kā rezultātā Atbildētājam ir izveidojies parāds par neatmaksāto pamatsummu 284,57 *euro* apmērā.

Saskaņā ar Civillikuma 1946.pantu procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu. Saskaņā ar Civillikuma 1765.panta pirmās daļas pirmo teikumu procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā.

Prasītājs ir aprēķinājis nokavējuma procentus par laika periodu no 2014.gada 2.marta līdz 2014.gada 12.jūlijam 283,29 *euro* apmērā.

Saskaņā ar Līguma 10.1.1. apakšpunktu, ja aizņēmējs kavē no Līguma izrietošos maksājumus, aizdevējam ir tiesības piemērot aizņēmējam nokavējuma procentus 0.75% apmērā no kavētās neatmaksātās kredītlīnijas pamatsummas par katru kavējuma dienu.

Saskaņā ar Civillikuma 1764.pantu visādos mantiskos darījumos un aktos, kas nodibina pienākumu maksāt procentus, atļauts nolīgt procentus, kuru apmēru var noteikt līdzēji savstarpēji vienojoties, bet vienpusējos aktos - to izdevējs pēc sava ieskata, ciktāl likums neparedz aprobežojumus šajā ziņā. Par prettiesiskiem uzskatāmi nesamērīgi un godīgai darījumu praksei neatbilstoši procenti.

Saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 5.panta otrās daļas 5.punktu līguma noteikumi ir pretrunā ar līgumslēdzēju pušu tiesiskās vienlīdzības principu, ja tie: patērētāju nostāda neizdevīgā stāvoklī un ir pretrunā ar labticīguma prasībām. Saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta trešās daļas 4.punktu līguma noteikums, kuru līgumslēdzējas puses savstarpēji nav apspriedušas, ir netaisnīgs, ja tas pretēji labticīguma prasībām rada būtisku neatbilstību līgumā noteiktajās līgumslēdzēju pušu tiesībās un pienākumos par sliktu patērētājam. Par netaisnīgiem līguma noteikumiem uzskatāmi noteikumi, kas uzliek patērētājam, kurš neizpilda vai nepienācīgi izpilda līgumsaistības, neproporcionāli lielu līgumsodu vai citu kompensāciju par līgumsaistību neizpildi vai nepienācīgu izpildi salīdzinājumā ar līgumsaistību neizpildīšanas vai nepienācīgas izpildīšanas radīto zaudējumu vai ņemot vērā citus apstākļus. Šī panta vienpadsmitā daļa noteic, ka tiesa, izšķirot strīdu vai veicot citas no ražotāja, pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja un patērētāja noslēgtā līguma izrietošās procesuālās darbības, izvērtē līguma noteikumus un strīda atrisināšanai attiecībā uz patērētāju nepiemēro līgumā ietvertos netaisnīgos noteikumus. No minētās normas izriet, ka tiesai ir kā tiesības, tā arī pienākums pat bez patērētāja prasības vai lūguma izvērtēt līguma noteikumu atbilstību normatīvo aktu prasībām un vispārējiem tiesību principiem, tostarp, izvērtēt līgumsoda proporcionalitāti.

Uz to, ka tiesai atbilstoši Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta vienpadsmitajai daļai, izšķirot strīdu, ir pienākums izvērtēt līguma, kas noslēgts ar patērētāju, noteikumu atbilstību labticīguma prasībām un tos nepiemērot, ja šādi noteikumi ir netaisnīgi no patērētāju tiesību viedokļa, turklāt neatkarīgi no tā, vai patērētājs cēlis kādus konkrētus iebildumus, ir norādīts vairākkārt Augstākās tiesas Senāta nolēmumos (sk. Augstākās tiesas

Civillietu departamenta 2013.gada 12.marta sprieduma lietā Nr. SKC-108 11.punktu, 2015.gada 20.februāra spriedumu lietā Nr.SKC-19, 2016.gada 3.marta spriedumu lietā Nr.SKC-94).

Vispārīgie īstermiņa aizdevuma līguma noteikumi ir tipveida noteikumi, kas sastādīti iepriekš un tiek piedāvāti prasītājas interneta mājas lapā. Lietā nav iesniegti pierādījumi par to, ka šo noteikumu 10.1.1.punkts tika atsevišķi apspriests ar Atbildētāju, līdz ar to šis noteikums, atbilstoši Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta piektajai daļai, ir atzīstams par neapspriestu.

Tiesa, vērtējot līguma 10.1.1.apakšpunktā paredzēto procentu par nokavējumu atbilstību labticīguma prasībām, ņem vērā kā Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 5.pantā noteikto līgumslēdzēju pušu tiesiskās vienlīdzības principu, tā arī vispārējus sodīšanas rakstura tiesisko līdzekļu piemērošanas principus, tostarp soda samērīguma un taisnīguma principus.

Tiesas ieskatā nokavējumu procentu apmērs 0,75 % apmērā no nokavētā maksājuma summas dienā neapšaubāmi nostāda patērētāju neizdevīgā stāvoklī, jo par 133 kavējuma dienām to apmērs jau sasniegtu kavētā maksājuma lielumu. Tādējādi, šāda noteikuma piemērošanas rezultātā nokavējuma procentu kopējais apmērs salīdzinoši īsā periodā var sasniedz pamatparāda (nokavētā maksājuma) summu, kļūstot par nesamērīgi lielu, kas ir pretrunā ar labas ticības principu.

Tā kā Līguma 10.1.1.punkts ir atzīstams par netaisnīgu līguma noteikumu, tas strīda izšķiršanā nav piemērojams.

Saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā. Nepiemērojot līguma 10.1.1.punktu, tiesa atzīst, ka prasība daļā par procentu piedziņu apmierināma daļēji, proti, likumisko procentu apmērā, kas par 133 kavētajām dienām veido 17,07 *euro*. Savukārt pārējā daļā prasījums par procentu piedziņu ir nepamatots un noraidāms.

Atbilstoši Civillikuma 1838.pantam to, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo. Atbildētājs tiesai nav iesniedzis pierādījumus par to, ka parāds būtu samaksāts.

Tiesai nav pamata apšaubīt Prasītāja parāda aprēķinu, tādēļ no Atbildētāja Prasītāja labā piedzenams neatmaksātais kredīts 284,57 *euro* un procenti par laika periodu no 2014.gada 2.marta līdz 2014.gada 12.jūlijam 17,07 *euro*, pavisam kopā 301,64 *euro*. Pārējā daļā prasība ir noraidāma.

Civilprocesa likuma 195.pants nosaka, ka taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus, norādot to apmēru. Atbilstoši Civillikuma 1765.panta noteikumiem likumiskie procenti nosakāmi seši procenti no simta gadā un procenti aprēķināmi tikai no paša kapitāla. Tādējādi Prasītājam nosakāmas tiesības līdz sprieduma izpildei saņemt sešus procentus no simta gadā no nesamaksātās parāda pamatsummas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.pantu, pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses tās samaksātos tiesas izdevumus, proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram. Tādējādi no atbildētājas par labu prasītājai piedzenami tiesas izdevumi- valsts nodeva 71,14 *euro* apmērā, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 *euro* apmērā, pavisam kopā 75,84 *euro*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] panta noteikumiem atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei – desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Civilprocesa likuma 97., 204.[1] pantu, 250.[27] pantu, tiesa

n o s p r i e d a :

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu AS "4finance", reģistrācijas Nr.40003991692, neatmaksāto kredītu 284,57 *euro* un procentus par laika periodu no 2014.gada 2.marta līdz 2014.gada 12.jūlijam 17,07 *euro*, kā arī tiesāšanās izdevumus 75,84 *euro*, pavisam kopā **377,48 *euro* (trīs simti septiņdesmit septiņi *euro* 48 *euro* centi).**

Noteikt AS "4finance", reģistrācijas Nr.40003991692, tiesības saņemt likumiskos procentus 6 % (seši procenti) no simta gadā no parāda pamatsummas, par laiku līdz sprieduma izpildei, nepārsniedzot pamatparāda apmēru.

Noteikt sprieduma labprātīgas izpildes termiņu – 10 (desmit) dienas pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Spriedumu 20 (divdesmit) dienu laikā var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā.

Tiesnese V.Vjatere